

Guía Docente			
Datos Identificativos			2016/17
Asignatura (*)	Literatura e Medios de Comunicación	Código	613584109
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria
Idioma	Galego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística		
Coordinación	Vizcaíno Fernandez, Carlos Caetano	Correo electrónico	carlos.vizcaino@udc.es
Profesorado	Vizcaíno Fernandez, Carlos Caetano	Correo electrónico	carlos.vizcaino@udc.es
Web			
Descripción xeral	O discurso literario e os medios de comunicación: prensa, radio, televisión, internet. Interseccións entre literatura e medios de comunicación. Xéneros discursivos nos medios de comunicación. A literatura na sociedade dixital		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñecer a tipoloxía de espazos reservados polos medios de comunicación ao campo literario e as relacións do poder mediático coa literatura, con especial atención ás sociedades con concorrencia de sistemas literarios.		AM1 AM2	BP3 BP5 CM5
Coñecer e manexar as ferramentas de recusos de investigación deste campo, así como os principais focos de información e de reflexión teórica relativas aos estudos das relacións entre a literatura e as producións espectaculares e saber integrar as achegas dos principais grupos investigadores do ámbito académico		AM2 AI3	CM5
Concibir e desenvolver un pequeno traballo individual de pesquisa, rigoroso e orixinal, en que se analise de maneira especializada ora as tensións centro-periferias do sistema literario que se producen nos "media", ora os novos modelos repertoriais que se someten a sanción desde os medios de comunicación alternativos.		AM3 AM9	BP3 BP7 CM1 CI3
Traballar en pequenos grupos para seleccionar e comentar exemplos significativos de literatura hipertextual ou da relación das culturas minorizadas do noso contorno coa internet.		AM2 AM5 AI1 AI3	BP1 BP5 CM6
Traballar de forma autónoma con iniciativa tendo en conta a importancia da aprendizaxe ao longo de toda a vida.		BP2 BP4	CI1

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Poder mediático e literatura	1.1. Espazos literarios nos medios de comunicación 1.2. Media e crítica literaria: a canonización nos medios 1.3. Heteronomía mediática do campo literario? 1.4. Os medios de comunicación en sociedades de concorrencia de sistemas literarios

2. Literatura e cibercultura	2.1. As culturas minorizadas e a rede: o caso da literatura 2.2. Materialidades e modelos repertoriais novos: tensións centro-periferias no sistema literario 2.3. Literatura dixitalizada e literatura dixital. Do texto ao hipertexto: estruturas narrativas postmedia 2.4. Transculturación e suprasistema literario: a república mundial das letras 2.5. Ciberliteratura: análise de exemplos
------------------------------	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A3 A14 A9 A12 B10 C1 C7 C5 C6 C9	0	26	26
Eventos científicos e/ou divulgativos	A1 B5 B7 B8 C5	0	3	3
Discusión dirixida	A9 B4 B5 B6 B10 C7 C5 C9	10	5	15
Presentación oral	B4 C1 C7	5	2	7
Lecturas	A1 A2 A5 B7 C9 C1	0	22	22
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	O alumnado realizará dous traballos tuteados breves. O primeiro, individual, consistirá nunha investigación orixinal, rigorosa e de extensión limitada, ben das tensións que teñen lugar nos "media" entre o centro e as periferias do sistema literario, ben dos novos modelos repertoriais que se someten a sanción desde os medios de comunicación alternativos. O segundo, realizado en pequenos grupos, consistirá na selección e comentario de exemplos significativos de literatura hipertextual ou da relación das culturas minorizadas do noso contorno coa internet. O primeiro trabalho incorporarase a un espazo de traballo colaborativo on-line onde poderá ser retro-alimentado polos compañeiros. O segundo exporase oralmente en sesión presencial. Nas primeiras sesións serán determinadas tanto a data de comunicación do tema e ponderación co profesor e os compañeiros das estratexias de elaboración -no espazo de traballo colaborativo-, como a de incorporación a ese espazo virtual da versión definitiva. Tamén se combinará co alumnado as sesións presenciais destinadas á presentación oral do traballo grupal.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Acompañarase, presencialmente ou através de ferramentas de comunicación asíncrona, eventos científicos e divulgativos relacionados cos contidos da materia.
Discusión dirixida	As sesións consistirán principalmente na realización de discusións dirixidas polo profesor en que o alumnado deberá participar activamente. Previamente, as/os estudiantes deberán preparar as discusións coa lectura dos artigos especializados indicados. Tamén se realizarán discusións dirixidas asíncronas, através do espazo de traballo colaborativo en liña.
Presentación oral	Destinaranse as sesións presenciais pertinentes á presentación oral dos traballos grupais tutelados, destinando uns minutos ás preguntas e retroalimentación dos mesmos por parte dos outros grupos.
Lecturas	Será preciso realizar nos prazos determinados unha serie de lecturas básicas previas ás sesións, así como as necesarias para a elaboración dos traballos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción

Traballos tutelados	Através destas metodoloxías avaliarase a evolución individual de cada alumno ou alumna, de maneira que en calquera momento se podan activar mecanismos compensatorios ou de consolidación de coñecementos ou destrezas.
---------------------	---

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A3 A14 A9 A12 B10 C1 C7 C5 C6 C9	O traballo individual breve representará o 30% da cualificación final. Terase en conta a ponderación co profesor e os compañeiros de tema e fontes (5%), que será recíproca, isto é escoitará o que se lle di da súa elección e el/ela mesmo/a ponderará ás dos compañeiros/as; a calidad do mesmo (20%) e a retroalimentación dos traballos dos compañeiros (5%). O traballo grupal representará o 20% da cualificación final.	50
Eventos científicos e/ou divulgativos	A1 B5 B7 B8 C5	A asistencia aos eventos programados será avaliada até ao 5% da cualificación final.	5
Discusión dirixida	A9 B4 B5 B6 B10 C7 C5 C9	A participación activa e con argumentos madurecidos e criativos nas discusións dirixidas presenciais ou asíncronas representará o 35% da cualificación final.	35
Presentación oral	B4 C1 C7	Serán avaliadas tanto a presentación oral do traballo tutelado (5%) como a participación retroalimentadora nos outros traballos (5%).	10

Observacións avaliación

Non será posibel a superación da materia sen a participación activa nas discusións dirixidas nin da presentación, dentro dos prazos, do traballo tutelado.

O alumnado de ensino semipresencial ou con dispensa académica deberá acompañar el curso através das ferramentas de comunicación asíncrona determinadas polo docente nos prazos específicos que se establecerán a tal efecto e que o profesor comunicará ao alumnado afectado no inicio do curso. Na segunda oportunidade (xullo) o alumnado será avaliado cos mesmos criterios e coas mesmas porcentaxes que na oportunidade anterior. No caso de non ter realizado durante o cuadrimestres alguna das actividades avaliábeis, abrirase un novo prazo para a súa presentación.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>- Aarseth, E (2004). "La literatura ergódica", en Sánchez-Mesa (ed.) Literatura y cibercultura, 117-145. Madrid: Arco Libros</p> <p>- Cochón Otero e Rábade Villar (2004). "A crítica no campo literario. Teorías críticas e identidades emergentes", en Arturo Casas (coord.) Elementos de crítica literaria, 161-204. Vigo: Xerais</p> <p>- Cordal Fustes, X. (2002). "25 puntos sobre a actuación social da literatura galega", en A trabe de ouro 51, 85-94. .</p> <p>- Fernández Castillo, C. (2009). "La condición postmedia: nuevas posibilidades narrativas en la era digital", en Martínez Díaz e Navío Castellano (eds.) Literaturas de la (pos)modernidad, 163-178.. Madrid: Editorial Fragua</p> <p>- Garcia Diniz, L. A. (2005). "Cibercultura e literatura: hipertexto e as novas arquitecturas textuais", en Alea. Estudos neolatinos vol. 7 no. 2. Rio de Janeiro</p> <p>- Gullón, G. (2008). "¿Es legítima la crítica literaria?", en Una venus mutilada. La crítica literaria en la España actual, 129-149. . Madrid: Biblioteca Nueva</p> <p>- Martel, F. (2014). Smart : Internet(s) : la investigación. Madrid: Taurus</p> <p>- Pajares Tosca, S. (1997). "Las posibilidades de la narrativa hipertextual", Espéculo nº 6 .</p> <p>- Rodríguez Reyes, C. (2005). Hipertexto y literatura en Red. El relato digital, los escribelectores y la Cibercultura, Revista TEXTOS de la CiberSociedad, 7 .</p> <p>- Poster, M. (2004). "La ciberdemocracia: Internet y la esfera pública", en Sánchez-Mesa (ed.) Literatura y cibercultura, 177-197.</p> <p>- Sapiro, Gisèle (2007). "Pour une approche sociologique des relations entre littérature et idéologie", Contextes, "L'idéologie en sociologie de la littérature (fev. 2007).</p> <p>- Werner, M. (1994). La place relative du champ littéraire dans les cultures nationales", en Espagne, Michel e Werner, Michael, eds., Philologiques III. Qu'est ce qu'une littérature nationale? Approches pour une théo. Paris: Éditions de la Maison de Sciences de l'Homme</p> <p>Recoméndase a consulta do blog "Teoría, práctica y enseñanza del hipertexto de ficción: El relato digital", de Jaime Alejandro Rodríguez Ruíz (Universidade Javeriana de Bogotá). Accesíbel en: http://www.javeriana.edu.co/relato_digital/r_digital/modelos/modelos_index.htm</p> <p>Recoméndase a consulta do blog "Teoría, práctica y enseñanza del hipertexto de ficción: El relato digital", de Jaime Alejandro Rodríguez Ruíz (Universidade Javeriana de Bogotá). Accesíbel en: http://www.javeriana.edu.co/relato_digital/r_digital/modelos/modelos_index.htm</p>
---------------------	---

Bibliografía complementaria	Aarseth, E. J. (1997). <i>Cibertext. Perspectives on Ergodic Literature</i> . Baltimore & London: The Johns Hopkins University Press Abuín González, A. (2006). <i>Escenarios del caos. Entre la hipertextualidad y la performance en la era electrónica</i> . Valencia: Tirant lo Blanch Aguirre Romero, J. M. (2005). "El fluído literario. Internet y la literatura", en <i>Espéculo. Revista de estudios literarios</i> . Universidad Complutense de Madrid nº. 51 (accesible en http://www.ucm.es/info/especulo/numero31/). Aguirre Romero, J. M. (). ?Literatura en Internet: ¿Qué encontramos en la WWW?" (accesible en: http://www.ucm.es/info/especulo/numero6/lite_www.htm). Borràs Castanyer (ed.) (2005). <i>Textualidades electrónicas. Nuevos escenarios para la literatura</i> . Barcelona: Editorial UOC Casanova, Pascale (2001). <i>La República mundial de las Letras</i> . Barcelona: Anagrama Figueroa, Antón (2002). "Literaturas minoritarias: autonomía e relacíons interliterarias", en <i>Anuario de estudios literarios galegos</i> , 2002, 55-67. Joyce, M. (1999). <i>Othermindedness</i> . Michigan: The University of Michigan Press Landow, George P. (2006). <i>Hypertext 3.0 : critical theory and new media in an Era of Globalization</i> . Baltimore : Johns Hopkins University Press Landow, Georg P. (comp.) (1997). <i>Teoría del hipertexto</i> . Barcelona: Paidós Mora, Vicente Luís (2009). "Letras sin imprenta. Ciberliteratura, blogs, narrativas cross-media", en Rico Manrique et alii (coord.) <i>Literatura y bellas artes</i> , 315-356. Moreno, I (2002). <i>Musas y nuevas tecnologías</i> . Barcelona: Paidós Moreno Hernández, C. (1998). <i>Literatura e hipertexto. De la cultura manuscrita a la cultura electrónica</i> . Madrid: UNED Pajares Tosca, S. (2004). <i>Literatura digital. El paradigma hipertextual</i> . Cáceres: Universidad de Extremadura Ródenas, Domingo (eds.) (2003). <i>La crítica literaria en la prensa</i> . Madrid: Marenstrum Ródenas de Moya, D (2009). "Literatura y periodismo", en Rico, Gracia e Bonet (eds.) <i>Literatura y Bellas Artes</i> , 261-287 . Madri: Biblioteca Nueva Sánchez Mesa, D. (comp.) (2004). <i>Literatura y cibercultura</i> . Madrid: Arco Libros Sánchez Noriega, J. L. (2002). <i>Crítica de la seducción mediática. Comunicación y cultura de masas en la opulencia informativa</i> . Madrid: Editorial Tecnos Sontag, Susan ((1994) / (1996)). <i>Against interpretation / Contra la interpretación</i> . London: Vintage / Madrid: Santillana Vega, M. J. (ed.) (2003). <i>Literatura hipertextual y teoría literaria</i> . Madrid: Marenstrum Vilariño Picos, M. T. (2004). "Literatura e novas tecnoloxías", en Casas, A. (coord.) <i>Elementos de crítica literaria</i> , 615-650. Vigo: Xerais Vilariño Picos, M. T. (2004). "Literatura e novas tecnoloxías", en Arturo Casas (coord.) <i>Elementos de Crítica Literaria</i> , 615-650. Vigo: Xerais Vilariño Picos e Abuín González (comp.) (2006). <i>Teoría del hipertexto. La literatura en la era electrónica</i> . Madrid: Arco Libros Vouillamoz, N. (2000). <i>Literatura e hipermedia</i> . Montcada i Reixac: Paidós Ibérica Yellowlees Douglas, J. (1999). <i>The End of Books Or Books without End? Reading Interactive Narratives</i> . Michigan: University of Michigan Press
-----------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías